

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Štefana Sekelského v trestnej veci obžalovaného **J. S. pre trestný čin vraždy v štádiu pokusu** podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. j/ Tr. zák. a iné prerokoval na verejnom zasadnutí 24. marca 2010 v Bratislave odvolanie obžalovaného J. S. a jeho rodičov J. a J. S. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. novembra 2009, sp. zn. 3T 5/2003 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 256 zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) odvolania obžalovaného J. S. a jeho rodičov J. a J. S. **sa z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 19. novembra 2009, sp. zn. 3T 5/2003, bol obžalovaný J. S. uznaný za vinného z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a z trestného činu vraždy v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. j/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 24. februára 2003, v dobe okolo 10.00 hod., pod zámienkou podania balíka, vošiel do služobnej časti kancelárie Pošty na J., v obci Č., okres L. a držiac v ruke kuchynský nôž, sloвне vyzval vedúcu pošty - poškodenú I. C., aby uzamkla vchod na poštu a potom, aby mu vydala peniaze, ktoré si vložil do vrečka kabáta.

Obžalovaný zmocnením sa finančnej hotovosti v sume 71 790 Sk (238,30 €) a poškodením zariadenia v hodnote 792 Sk (26,29 €) spôsobil škodu S., v sume 72 582 Sk (2 409,28 €).

Poškodená mu medzitým vravela, že prečo to robí, veď ho aj tak pozná, na čo ju obžalovaný udrel päťou do oblasti tváre a nosa. Po údere spadla na zem a keď sa znovu postavila, požiadala obžalovaného, aby odišiel a nechal ju na pokoji. Následne poškodenú najmenej dvakrát bodol s nožom do krku a začal ju nožom rezať v oblasti krku a hlavy, čím jej spôsobil zranenia, a to úrazový šok III. stupňa z masívnych krvných strát, hlboké bodné rany krku obojstranne s narezaním vonkajšej i vnútornej krčnej žily vľavo s následným rezným poranením steny spoločnej krčnej tepny vľavo, komplikovanú zlomeninu nosovej kosti s posunom, povrchovú reznú ranu záušia pravej spánkovozáhlavovej oblasti hlavy, tržné rany horného viečka pravého oka, chrbta nosa, pier úst, pomliaždeniny v oblasti tváre, očníc obojstranne a temena hlavy, rezo-sečné početné povrchové rany dlane a prstov pravej ruky a prstov ľavej ruky, hlbokú reznú ranu ukazováka pravej ruky s poranením kĺbneho puzdra záprstnočlánkového sklbenia prsta,

následne obžalovaný odišiel z pošty, pričom uzamkol vchodové dvere, kľúč spolu s nožom zahodil a k usmrteniu poškodenej nedošlo len vďaka náhodným okoloidúcim, ktorí jej poskytli pomoc a vďaka včasnej lekárskej pomoci.

Zranenia poškodenej si vyžiadali práceneschopnosť do 30. novembra 2003.

Nákladmi vynaloženými v súvislosti s liečením poškodenej vznikla V., škoda v sume 77 134Sk (2 560,38 €).

Za to mu bol podľa § 219 ods. 2 Trestného zákona a § 35 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov.

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. bol obžalovaný na výkon uloženého trestu zaradený do II. (druhej) nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. bol obžalovaný zaviazaný uhradiť poškodeným:

- S. škodu vo výške 1 582 Sk (52,51 €),

- V., na účet jej pobočky v L. škodu vo výške 77 134,50 Sk (2 560,40 €).

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obžalovaný J. S. a jeho rodičia J. a J. S..

Obžalovaný J. S. v písomných dôvodoch odvolania, podaného prostredníctvom obhajcu žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží miernejší trest.

Dôvodil tým, že ani nevie, čo počas páchania skutku vlastne robil, na nič si nepamätá, mal hmlu pred očami, čo bolo aj predmetom opakovaného vyšetrenia jeho duševného stavu. Aj keď znalci ustálili, že je trestne zodpovedný, sám sa necíti byť duševne zdravý a nevie si vysvetliť, ako sa mohol dopustiť tak závažného činu. Uviedol, že si je vedomý, že musí niesť zodpovednosť, avšak je toho názoru, že boli zistené u neho aj poľahčujúce okolnosti, aby mohol byť trest uložený na dolnej hranici trestnej sadzby, spočívajúce v tom, že doposiaľ nebol trestne stíhaný, skutok spáchal vo veku blízkom veku mladistvého, posudky na jeho osobu sú kladné, po spáchaní skutku už vedie riady život, pracuje a inej trestnej činnosti sa nedopustil. Poukázal tiež na ustanovenie § 40 ods. 2 Tr. zák. platného v čase spáchania skutku a navrhol, aby odvolací súd zväžil, či by neprichádzalo do úvahy mimoriadne zníženie trestu, pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu. Dlhotrvajúci výkon trestu ho vyradí zo spoločnosti a z možnosti viesť ďalej riadny život. Obžalovaný ďalej v odvolaní uviedol, že uskutočňuje aj kroky k uhradeniu spôsobenej škody.

Obaja rodičia obžalovaného J. a J. S. v odvolaní poukázali na skutočnosť, že ich syn bol v minulosti liečený na psychiatrii, vždy bol bezproblémový a kľudný syn. Veľmi oľutoval čo spravil, od skutku už uplynulo 7 rokov. Obaja požiadali, aby odvolací súd ich synovi znížil uložený trest.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na ustanovenie § 564 ods. 4 Trestného poriadku vo veci rozhodoval podľa doterajších predpisov, keďže obžaloba v posudzovanej veci bola podaná na krajský súd na vykonanie konania v prvom stupni pred dňom nadobudnutia účinnosti teraz platných predpisov, teda pred 1. januárom 2006.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, po zistení, že nie sú dané okolnosti odôvodňujúce postup podľa § 253 Tr. por., podľa § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým mohol odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré rozsudku predchádzalo, pričom zistil, že podané odvolania nie sú dôvodné.

Pri plnení revíznej povinnosti odvolací súd zistil, že skutok bol súdom prvého stupňa ustálený na základe dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní, pri dodržaní zásad bezprostrednosti priamosti a ústnosti, ako aj pri rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu. Vykonané dôkazy boli vyhodnotené v zmysle zásad uvedených v § 2 ods. 5, ods. 6 Tr. por.

Krajský súd v Nitre v odôvodnení napadnutého rozsudku podrobne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke zavinenia. Najvyšší súd sa preto v týchto smeroch stotožňuje s presvedčivým a správne odôvodneným rozsudkom krajského súdu.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že odvolací súd vo veci už rozhodoval, a to na podklade odvolaní podaných krajským prokurátorom, obžalovaným J. S. a jeho rodičmi J. a J. S..

V uznesení z 1. októbra 2008, sp. zn. 3To 72/2006, už jednoznačne vyslovil názor, že z vykonaného dokazovania je možné prijať záver, že obžalovaný S. spáchal inkriminovaný skutok tak, ako je to uvedené v napadnutom rozsudku. Obžalovaný nepoprel, že pod hrozbou bezprostredného násillia, ozbrojený nožom, od poškodenej vymohol pre seba peniaze a následne po tom, ako ho poškodená identifikovala, napadol ju aj s použitím noža. Z miesta činu potom odišiel, uzamkol dvere, poškodenú zanechal v uzavretej miestnosti hoci vedel, že jej spôsobil útokom noža smrteľné zranenia, pričom poškodená prežila len vďaka iným osobám, ktorí jej poskytli pomoc a privolali aj odbornú lekársku pomoc.

Ani v súčasnom štádiu konania skutkové zistenia spochybnené neboli a na takýto výsledok neboli zistené dôvody ani zo strany odvolacieho súdu. Nie je sporné ani právne posúdenie konania obžalovaného. Odvolania, ktoré podali obžalovaný a jeho rodičia smerujú len do výroku o treste, preto odvolací súd poukazuje v tomto smere v ďalších podrobnostiach na dôvody napadnutého rozsudku.

Prvostupňový súd pri rozhodovaní o treste dôsledne zvažoval všetky kritéria významné pre voľbu druhu a výmery trestu a trest uložil v súlade s ustanovením § 23 a § 31 Trestného zákona. Obžalovaný bol uznaný vinným pre trestný čin lúpeže, ktorého sa dopustil so zbraňou, ktorá okolnosť zvyšuje stupeň spoločenskej nebezpečnosti tohto trestného činu. Pre takýto trestný čin zákon umožňuje páchatel'ovi uložiť trest v rozpätí 5 až 12 rokov. Bol uznaný aj z ďalšieho veľmi závažného trestného činu, ktorý spáchal s úmyslom zakryť iný čin, v danom prípade trestný čin lúpeže, za ktorý zákon, účinný v čase spáchania skutku umožňoval páchatel'ovi uložiť trest v trvaní 12 až 15 rokov, ale umožňoval i uloženie výnimočného trestu. Poškodená zraneniam spôsobených brutálnym útokom obžalovaného nepodľahla nezávisle od jeho vôle, ale len vďaka svojej duchaprítomnosti, že volala o pomoc a rýchleho zásahu laickej i odbornej pomoci iných osôb. Obžalovaný možnosť záchranu poškodenej sťažil aj tým, že ju v priestoroch pošty zamkol. Súd prvého stupňa zohľadnil odvolaním spomínané poľahčujúce okolnosti, avšak treba zdôrazniť, že trest ukladal ako trest úhrnný za dva veľmi závažné trestné činy, a preto uloženie trestu na úplne spodnej hranici trestnej sadzby aj podľa odvolacieho súdu bolo vylúčené. Pre aplikáciu ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák. nezistil dôvody ani odvolací súd. Okolnosti prípadu použitie tohto ustanovenia trestného zákona vylučujú. Trest ustanovený zákonom pre žalované trestné činy nie je pre páchatel'a neprimerane prísny. Trest ktorý bol obžalovanému uložený, považuje aj odvolací súd za zákonný a správny a potrebný pre splnenie účelu individuálnej i generálnej prevencie.

Doterajšiu bezúhonnosť obžalovaného krajský súd zohľadnil aj v tom, že ho postupom podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. na výkon uloženého trestu zaradil do II. (druhej) nápravno výchovnej skupiny, hoci obligatórne by mal byť zaradený do III. (tretej) nápravno výchovnej. Správne dospel k záveru, že náprava obžalovaného, práve s ohľadom na jeho predchádzajúcu bezúhonnosť, bude dostatočne zabezpečená aj v miernejšej nápravno výchovnej skupiny.

Výrok o náhrade škody taktiež zodpovedá zákonu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre zmenu napadnutého rozsudku, preto postupom podľa § 256 Tr. por. podané odvolania ako nedôvodné zamietol.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 24. marca 2010

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Vypracovala: JUDr. J. Serbová

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová